

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 6 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het besluit van de Vlaamse Regering geeft uitvoering aan het decreet van 6 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19.

Dit besluit regelt:

- de organisatie van het samenwerkingsverband van externe partners;
- de meldingsplicht, vermeld in artikel 44, §3, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid;
- de persoonsgegevens die aan en vanuit de databank, vermeld in het koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei 2020 tot oprichting van een databank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19, worden uitgewisseld;
- de bewaartermijnen van de persoonsgegevens.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Voorliggend besluit van de Vlaamse Regering kadert in het beleidsveld "preventieve gezondheidszorg".

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het decreet tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19, waaraan voorliggend besluit van de Vlaamse Regering uitvoering geeft, werd op 6 mei 2020 goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

Over dit ontwerp van besluit werd, omwille van de absolute spoedeisendheid, geen advies ingewonnen van de Inspectie van Financiën.

Over dit ontwerp van besluit werd, omwille van de absolute spoedeisendheid, geen wetgevingstechnisch- en taalkundig advies ingewonnen.

Het ontwerp van besluit werd niet voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens.

Over dit ontwerp van besluit werd geen advies ingewonnen van de Raad van State.

Bovenstaande adviezen werden niet ingewonnen omwille van de dringende noodzakelijkheid waarmee dit besluit moet worden genomen. De fase van een versoepeling van de coronamaatregelen door de Nationale Veiligheidsraad komt dichterbij. Hierdoor zal het fysiek contact tussen personen opnieuw toenemen. De nodige maatregelen moeten genomen worden om een verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan om een heropflakking en een tweede piek, waarbij de ziekenhuizen en de eerste lijn overbelast worden tegen te gaan.

Een van de essentiële maatregelen om een verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan is het uitvoeren van een contactopsporing, zodat de personen die in contact zijn gekomen met (vermoedelijke) COVID-19 besmette personen zo snel mogelijk kunnen worden opgespoord, om hen de nodige aanbevelingen te kunnen bezorgen en om toe te zien op de naleving van deze maatregelen.

Dit besluit geeft uitvoering aan het decreet van 6 mei 2020 houdende organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 11 maart 2020 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) het SARS-CoV-2 virus uitgeroepen tot een pandemie. Het SARS-CoV-2 virus is een zeer besmettelijk virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt en dat voornamelijk voor ouderen en personen met een medische voorgeschiedenis ernstige medische problemen veroorzaakt of dodelijk kan zijn.

Ook België blijft niet gespaard van deze pandemie en in het kader van de COVID-19 gezondheidscrisis en om een verdere verspreiding van de ziekte COVID-19 tegen te gaan, werd daarom een Nationale Veiligheidsraad opgericht, waarin de vertegenwoordigers van de federale overheid en de deelstaten overleg plegen om op elkaar afgestemde maatregelen te nemen om de verdere verspreiding van COVID-19 te beperken.

In de loop van de maanden maart en april werden zowel door de federale overheid als door de Vlaamse Regering al verschillende maatregelen genomen om een verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Er kan hier verwezen worden naar de maatregelen genomen door de federale overheid, bij ministeriële besluiten van 13, 18 en 23 maart 2020 en van 3, 17 en 30 april 2020 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op respectievelijk 13, 18 en 23 maart 2020 en 3, 17 en 30 april 2020) en naar de maatregelen van de Vlaamse Gemeenschap van 13 maart 2020 (B.S. 19 maart 2020). Die genomen maatregelen hebben voornamelijk tot doel om fysieke contacten tussen personen te minimaliseren tot het noodzakelijke, om op die manier de verspreiding van COVID-19 in tegen te gaan (de zogenoemde 'lock-down light').

De COVID-19 crisis is ondertussen een nieuwe fase ingegaan, waarbij het aantal ziekenhuisopnames en het aantal sterftegevallen door COVID-19 een dalende trend aanneemt. Om die reden heeft de Nationale Veiligheidsraad op 24 april 2020, na advies van de Groep van Experts belast met de Exit-Strategie (GEES) een plan opgesteld waarin de toegelaten fysieke contacten tussen de personen geleidelijk aan versoepeld worden en de "lock-down light" wordt afgebouwd (de "exit-strategie").

Het versoepelen van de maatregelen, waardoor er opnieuw meer fysiek contact tussen personen zal zijn, brengt uiteraard ook het risico met zich mee dat het aantal gevallen van COVID-19 opnieuw kan toenemen. Het is dus noodzakelijk dat ook in deze fase de nodige maatregelen worden genomen om een verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan.

Een van die maatregelen is het vroegtijdig opsporen van personen die besmet zijn met COVID-19, of waarvan er een vermoeden bestaat dat zij besmet zijn met COVID-19, om aan die personen de nodige aanbevelingen te kunnen geven (thuisisolatie, telewerken, ...) om te vermijden dat die personen andere personen besmetten met het SARS-CoV-2 virus.

Gezien de besmettelijkheid van het SARS-CoV-2 virus, is het ook nodig om na te gaan met welke personen de besmette of vermoedelijk besmette persoon in contact is geweest ('contactopsporing'), zodat ook aan die personen de nodige aanbevelingen kunnen worden gegeven (zich laten testen, contacten beperken,...) om een verdere verspreiding van COVID-19 te voorkomen.

In dit kader werd door de federale overheid bij Sciensano een databank opgericht, die tot doel heeft om informatie te verzamelen over de personen die (vermoedelijk) besmet zijn met COVID-19 en over de personen die in contact zijn gekomen met de (vermoedelijk) besmette persoon.

Het koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei 2020 tot oprichting van een databank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 voorziet onder meer in contactcentra die de (vermoedelijke) COVID-19 besmette persoon gaan contacteren, om de personen waarmee die contact heeft gehad te kunnen opsporen en contacteren. Het koninklijk besluit bepaalt duidelijk dat het Agentschap Zorg en Gezondheid verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerkingen van persoonsgegevens door dit contactcentrum.

Gezien het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid onvoldoende basis biedt om een dergelijk contactcentrum op te richten wordt bij het decreet van 6 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19 de basis gelegd voor de organisatie van een contactcentrum dat belast is met de opsporing van (vermoedelijk) COVID-19 besmette personen en de personen waarmee ze in contact zijn geweest. Op die manier kan de contactopsporing plaatsvinden. Daarbij maakt dit contactcentrum gebruik van de databank die met dit doeleinde bij Sciensano werd opgericht.

Voorliggend besluit van de Vlaamse Regering geeft uitvoering aan het decreet van 6 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19.

Voor de omschrijving van de meldingsplicht, van de categorieën van persoonsgegevens en de bewaartermijnen, wordt maximaal aansluiting gemaakt bij de bepalingen van het koninklijke besluit nr. 18 van 4 mei 2020. Op die manier wordt de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot het preventieve gezondheidsbeleid uitgevoerd door de Vlaamse Gemeenschap, maar wordt in het kader van de coronacrisis alles in verband met de verplichte melding, zoals ook interfederaal afgesproken, op de federale databank afgestemd.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 omschrijft de definities.

Artikel 2 bepaalt dat het samenwerkingsverband van externe partners belast wordt met het contactonderzoek, met name het opsporen en begeleiden van de personen, vermeld in artikel 3 van het decreet van 6 mei 2020.

Concreet gaat het over de personen met een bevestigde of vermoedelijke diagnose van

COVID-19 of van personen die mogelijk een risicodragend contact hebben gehad met een persoon die besmet is met COVID-19 of die vermoedelijk besmet is met COVID-19. Het samenwerkingsverband wordt door de Vlaamse Regering aangesteld met toepassing van de wetgeving met betrekking tot de overheidsopdrachten.

De hoofdcategorieën van de personeelsleden van het samenwerkingsverband worden omschreven, en ook de bevoegdheid van het agentschap Zorg en Gezondheid om de functiebeschrijvingen van die verschillende categorieën van personeelsleden te bepalen.

Artikel 3 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering stelt dat het Agentschap Zorg en Gezondheid de verantwoordelijke voor de verwerking is als vermeld in de algemene verordening gegevensbeheer en dat het agentschap conform die verordening een samenwerkingsovereenkomst sluit.

Artikel 4 van het ontwerp stelt in het eerste lid dat de meldingsplicht rust op de personen, die in het koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei worden omschreven als de personen en instanties die de persoonsgegevens aan de databank, opgericht bij Sciensano, bezorgen.

Verder omschrijft artikel 4 de categorieën van persoonsgegevens die in de verschillende gevallen, ook omschreven in het koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei 2020, worden verwerkt.

Artikel 5 bepaalt de bewaartermijn van de persoonsgegevens die in artikel 4 worden omschreven. Ook hier wordt de bewaartermijn maximaal afgestemd op de bewaartermijnen, vermeld in het koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei 2020.

Artikel 6 bevat de inwerkingtredingsbepaling en de geldigheidstermijn van het besluit. Het ontwerp treedt in werking op 8 mei 2020, dit is de dag waarop het door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd. Naar analogie met het decreet van 6 mei 2020, waaraan dit ontwerp uitvoering geeft, wordt de geldigheid beperkt tot 4 juni 2020. Deze beperkte geldigheidsduur van het decreet, zowel als van het ontwerp, worden in die zin afgestemd op het koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei 2020.

Artikel 7 omschrijft de uitvoeringsbepaling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Over dit ontwerp van besluit werd, omwille van de absolute spoedeisendheid, geen advies ingewonnen van de Inspectie van Financiën.

Het ontwerp van besluit heeft op zich geen budgettaire impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

De financiële impact zit wel vervat in de procedure tot aanduiden van het samenwerkingsverband van externe partners, met toepassing van de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Voor die budgettaire impact wordt verwezen naar de beslissing van de Vlaamse Regering van 5 mei 2020 (VR 2020 0505 DOC 0446/1 en DOC 0446/14).

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De impact van voorliggend besluit van de Vlaamse Regering wordt opgevangen binnen het bestaand personeelskader van het Agentschap Zorg en Gezondheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse weerslag op de lokale en de provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering wordt het besluit in extenso gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

De bevoegde minister en het Agentschap Zorg en Gezondheid zetten een communicatie op over de inhoud van het besluit.

Een samenwerkingsverband van externe partners is door de Vlaamse Regering aangesteld en is belast met de contactopsporing in het kader van dit besluit.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 6 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE